

VETOOMUS SUOMEN HALLITUKSELLE TURKISELINKEINON PUOLESTA

Turkiselinkeino keskittyy pohjalaismaakuntiin

Turkistarhaus on elinkeinona keskittynyt voimakkaasti neljään pohjalaismaakuntaan Keski-Pohjanmaalle, Etelä-Pohjanmaalle, Pohjanmaalle ja Pohjois-Pohjanmaalle. Maakunnissa toimi vielä keväällä 2023 lähes 450 aktiivista turkistarhaa. Turkiselinkeinon aluetaloudellinen vaikutus on tällä alueella hyvin huomattava: turkistaloudessa työskentelevien määrä on noin 1 600 henkilötyövuotta, kunnallisverojen kertymä oli vuonna 2022 11 miljoonaa euroa ja turkistarhojen nahkamyyntin yhteenlaskettu arvo oli kaudella 2021–2022 noin 62,5 miljoonaa euroa.

Turkiselinkeino on kokenut useampia itsestään riippumattomia haasteita

Lintuinfluenssaa on todettu tänä vuonna yli 60 suomalaisella turkistarhalla ja noin 420 000 turkiseläintä on määrätty lopetettavaksi. Tämä on aiheuttanut koronapandemian ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksista toipuvalla turkiselinkeinolle merkittäviä taloudellisia menetyksiä. Viranomaisten määräämät pakkotoimet ovat edenneet hitaasti, mikä on entisestään vaikeuttanut tarhojen taloudellista tilannetta. Moni alueella toimiva turkistarhausta harjoittava yritys onkin joutunut ajamaan koko tuotantonsa alas hyvin nopealla aikataululla.

Kun on keskitytty vain turkiseläinten lopettamiseen, on varsinainen ongelman syy jäänyt sivuun: mitä tehdään kasvavalle lintupopulaatiolle, joka toimii lintuinfluenssan levittäjänä? Mikäli mitään ei tehdä eikä lintujen torjuntaan turkistilojen ulkopuolella panosteta, on ensi keväänä odotettavissa sama tilanne lokkiparviin saapuessa. Kun turkistilat suojaavat itsensä linnuilta, siirtyvät lintuparvet muualle. Turkistilojen bioturvallisuutta on siis parannettava, mutta sitä ei voida jättää pelkästään turkisalalan yrittäjien harteille.

Lopetuskorvaukset on maksettava viipymättä ja turkistarhaus on palautettava maatalouden investointituen piiriin

Valtio on nyt maksanut ensimmäiset eläintautilain mukaiset korvaukset niille, joiden eläimiä on jouduttu lopettamaan lintuinfluenssan takia. Suurin osa korvauksista on kuitenkin vielä maksamatta, ja on erittäin tärkeää varmistaa, että viimeisimmässä lisätalousarviossa vuoden 2024 budjettiin sovittu korvaussumma etenee maksuun mahdollisimman nopeasti. Lisäksi on löydettävä oikeudenmukainen ratkaisu erityisesti jalostuseläinten kohtaloon ja korvauksiin.

Näissä olosuhteissa on kohtuutonta odottaa, että turkistarhaajat olisivat täysin vastuussa myös tilojen bioturvallisuutta parantavien toimenpiteiden rahoittamisesta. Lintuinfluenssa ei ole turkistarhaajien aiheuttama epidemia. Jotta turkistarhat voisivat tehdä tarvittavat ja viranomaisten edellyttämät parannukset tarhojen bioturvallisuuteen, turkistarhaus on ehdottomasti palautettava maatalouden investointituen piiriin.

Turkiselinkeinon jatko on turvattava

Tiedot viimeisimmästä turkisten huutokaupasta ovat lupaavia. Kaikki siniketut myytiin edellistä huutokauppaa huomattavasti paremmalla hinnalla. Kannattavalle liiketoiminnalle on siis olemassa kaikki edellytykset, kunhan lintuinfluenssan aiheuttamasta kriisistä selvittää. Tämän vetoimuksen allekirjoittaneet tahot edellyttävätkin, että turkiselinkeinon toimintaedellytykset tulee myös jatkossa turvata ja että Suomen hallituksen tulee toimenpiteillään kohdistaa riittävää taloudellista tukea muun muassa tilojen biosuojausta ja turkistarhaajien jaksamista edistäviin investointeihin.

Päätösten aika on nyt.

Jyrki Kaiponen
Maakuntajohtaja
Keski-Pohjanmaan liitto

Heli Seppelvirta
Maakuntajohtaja
Etelä-Pohjanmaan liitto

Mats Brandt
Maakuntajohtaja
Pohjanmaan liitto

Minna Nikander
Kunnanjohtaja
Kaustisen kunta

Stina Mattila
Kaupunginjohtaja
Kokkolan kaupunki

Hannu Jyrkkä
Kunnanjohtaja
Vetelin kunta

Jari Penttilä
Kunnanjohtaja
Halsuan kunta

Vesa Rantala
Kaupunginjohtaja
Kauhavan kaupunki

Mikko Huhtala
Kunnanjohtaja
Evijärven kunta

Vesa Koivunen
Kaupunginjohtaja
Alajärven kaupunki

Sami Alasara
Kunnanjohtaja
Lappajärven kunta

Rurik Ahlberg
Kunnanjohtaja
Mustasaaren kunta

Anna Bertills
Hallituksen puheenjohtaja
Vöyrin kunta

Mikaela Björklund
Kaupunginjohtaja
Närpiön kaupunki

Malin Brännkärr
Kunnanjohtaja
Kruunupyyn kunta

Christina Båssar
Kunnanjohtaja
Korsnäsän kunta

Anne Ekstrand
Kaupunginjohtaja
Pietarsaaren kaupunki

Johanna Holmbäck
Vs. kunnanjohtaja
Luodon kunta

Martin Norrgård
Kaupunginjohtaja
Uudenkaarlepyyn kaupunki

Stefan Svenfors
Kunnanjohtaja
Pedersören kunta

Jussi Rämetsä
Maakuntajohtaja
Pohjois-
Pohjanmaan liitto

Marja Tiura
Toiminnanjohtaja
Suomen Turkiseläinten Kasvattajien Liitto